

Verborgen talenten en inzichten van leerlingen: een bron voor mooi onderwijs!

Gebruikmaken van buitenschoolse kennisbronnen. Dat was waar deze sessie om draaide. Judith 't Gilde (Universiteit van Amsterdam) en Louise Verhoef (Basisschool de Archipel) gingen eerst kort in op de theorie. Daarna gaven zij een interactieve presentatie van hun praktijkgericht onderzoek, aan de hand van rijke voorbeelden.

door Nienke van Ooijen en Kyra van Capelleveen

Judith 't Gilde opende de sessie met een voorbeeld van wat een buitenschoolse kennisbron precies is. Een leerkracht zag dat zijn leerlingen tijdens de muziekles niet echt meezongen, maar in de gang wel enthousiast stonden te rappen. Hij besloot lessen te geven aan de hele klas over rap. Hierdoor ontdekte hij het raptalent van sommige leerlingen, waaronder dat van een stil meisje. Andere leerlingen vroegen haar om hulp en waren onder de indruk van haar raptalent. Op deze manier ontdekte de hele klas een andere kant van dit meisje.

Vervolgens werd de theorie toegelicht. "Buitenschoolse kennisbronnen zijn ervaringen, kennis en vaardigheden die leerlingen binnen verschillende omgevingen buiten school opdoen, bijvoorbeeld de thuisomgeving." Ook de theorie van Luis Moll [Amerikaans onderwijskundige] werd genoemd. Die stelt dat buitenschoolse kennisbronnen bruikbaar zijn bij het verkleinen van de kenniskloof tussen school en de thuisomgeving. Dit zorgt voor meer betrokkenheid en verbeterde relaties tussen leerkracht en leerling. Deze theorieën leidden uiteindelijk tot het onderzoek, naar hoe het gebruik van buitenschoolse kennisbronnen van leerlingen kan bijdragen aan de socialisatie en persoonsvorming van leerlingen.

Na een intermezzo van Louise Verhoef, waarbij het publiek een kennisbron uit de eigen schooltijd moest bedenken, werd met meer details ingegaan op het onderzoek. Het vond plaats op acht Amsterdamse basisscholen met in totaal dertien leerkrachten. Om kennisbronnen te vinden is het onder andere belangrijk om alert te zijn, goed te observeren en te communiceren met leerlingen. De kennisbronnen kunnen daarna ingezet worden. Het kan bijvoorbeeld een aanknopingspunt zijn voor een klassenproject.

*'Leerlingen krijgen meer zelfvertrouwen,
en de leerkracht is trots'*

Het effect hiervan blijkt zeer positief. Leerlingen zijn enthousiaster en gemotiveerder en krijgen meer zelfvertrouwen. De leerkracht is trots, leert leerlingen beter kennen en bouwt een goede band met hen op. Daarnaast draagt het bij aan meer sociale cohesie in de klas.

Louise Verhoef sloot af met een paar rijke voorbeelden uit haar eigen praktijk, waardoor de onderzoeksresultaten verhelderd werden en betekenis kregen. Na afloop was er tijd voor een gesprek met het publiek waarbij er veel interactie was.

Gedurende de hele sessie hebben wij met plezier geluisterd. De sprekers vertelden een zeer aangenaam en helder verhaal waarbij ze gebruik maakten van rijke en persoonlijke voorbeelden. Hierdoor werd de koppeling tussen de theorie en de praktijk zichtbaar. Doordat de sprekers zelf duidelijk enthousiast waren, zorgde dit voor een ontspannen sfeer en hoge betrokkenheid! Wij hebben geleerd om als leerkrachten vaker te kijken naar de talenten van leerlingen en deze optimaal te benutten om tot nog rijker en mooier onderwijs te komen.

Nieuwsgierig geworden naar het onderzoek? In Didactief, nummer 9, november 2019 staat het onderzoek uitgebreid beschreven.

[« Terug naar alle reportages](#)